

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg takker for den Tilslutning, der fra alle Sider er givet til Lovforslagets Gennemførelse.

Venstres ærede Ordfører (Nielsen Mann) sagde, at der var noget forstemmende i, at et Lovforslag af denne Karakter skulde gennemføres: Jeg gør dog opmærksom paa, at en meget stor Del af danske Landmænd altid har købt Kunstgødning og Frø paa Kredit; det er blevet flere nu i disse Aar, men det har gennem lange Tider været et almindeligt Fænomen, at Kunstgødning og Frø blev købt paa Kredit. Det, der sker gennem denne Lov, er, at man skaffer denne Kredit paa billigere og lempeligere Vilkaar for Landmanden, end han ellers vilde kunne faa den paa — og det kan der ikke være noget forstemmende i.

Det ærede Medlem antydede, at det vilde have været bedre at gennemføre en Politik, som havde gjort en saadan Lov overflødig: Det kan naturligvis siges, men det er jo ikke klaret med at *sige* slige Ting, og det ærede Medlem vilde vist faa mere Besvær, end han kunde holde til, hvis han skulde forklare, hvordan det lod sig gøre under de givne Forhold.

Det ærede Medlem havde ogsaa en Bemærkning om, at man ikke skulde forstyrre Julefreden med denne Lov. Det er allerede sagt, at dette dog vist ikke kan blive Resultatet af denne Lovgivning, desformedit at Pengene først kræves inddrevet efter Nytaar. Men desuden er det Forudsætningen, at Pengene skal betales, saa at der ikke skulde udpantes, og naar man har givet Kreditor denne Ret til at udsætte Udpantningen — og det er jo det, der foreligger —, er det bl. a., fordi man derigennem skaffer Sælgeren Betingelser for at faa gunstigere Salgsvilkaar, end han i mange Tilfælde vilde faa, hvis han var tvunget til at sælge for at skaffe Betaling inden 1. December. Det Synspunkt, hvornaar man bedst kan forstyrre de Mennesker med Udpantning, som det her drejer sig om, tror jeg derfor, man kan lade ude af Betragtning. Men hvad angaar det reelle i Spørgsmaalet, Udskydelsen af Fortrinsrettens Fortabelse fra 1. December til 1. Januar, som den ærede konservative Ordfører var betænkelig ved, da er det rigtigt, hvad der allerede er gjort opmærksom paa, at det kun er en yderligere Ret, en bedre Mulighed for at disponere, og det kan ikke gaa Kreditor for nær, at man giver ham en større Ret til at kunne behandle sine Kunder saaledes, som han anser det for at være rimeligt. Derfor tror jeg, at denne Bestemmelse er rigtig, og jeg

takker for, at man fra alle Sider har udtalt Tilslutning dertil. Det vil vel ogsaa være rimeligt, at Grænsen ikke skydes ud længere end til 1. Januar, og naar man i øvrigt fra alle Sider har kunnet give Tilslutning til, at man gav denne udvidede Ret for Kreditor til at kunne disponere, mener jeg, at Lovforslaget her har truffet det rimelige under de givne Forhold.

Jeg takker, som sagt, for den Tilslutning, der er givet til Lovforslaget, og haaber, at det snart kan være gældende Lov. Der er mange Landmænd, som venter paa den Mulighed at kunne vente med at betale deres Gæld til 1. Januar i Stedet for til 1. December i indeværende Aar.

Nielsen Mann: Jeg er noget beroliget baade af de Udtalelser, som det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (Lange) fremsatte, og af dem, den højtærede Undervisningsminister fremsatte angaaende Julefreden. Men det kan ikke skjules, at selv om ikke selve Udpantningen finder Sted i Juledagene, saa skabes der dog Uro i Hjemmene, naar Sognefogeden staar foran Døren, saa snart Nytaar er fordi. Men lad det nu være; der skal jo være en Frist, og jeg har ikke turdet give Anvisning paa nogen anden.

Jeg hørte med megen Interesse paa det ærede 10de tingvalgte Medlems (Martin Sørensen [Peterslund]) Udvikling angaaende Kunstgødning, ogsaa hans Udtalelser om, hvordan han bedømte Forholdet, nemlig at man skulde bruge mest muligt, men dog saadan, at det kunde betale sig. Men efter denne sidste Tilføjelse synes jeg, vi er lige vidt, for det er jo netop Spørgsmaalet om, hvor Rentabilitetsgrænsen er, det gælder om at faa klaret. Jeg vil derfor senere henvende mig til det ærede Medlem og prøve paa at faa nærmere defineret, hvor Rentabilitetsgrænsen er.

Den højtærede Undervisningsminister havde forstaaet mig saaledes, at jeg havde kaldt det forstemmende, at denne Lov skulde gennemføres. Det sagde jeg ikke; jeg erkender, at Lovens Gennemførelse er nødvendig. Men jeg synes, det er forstemmende, at det skal være nødvendigt at fortsætte med en saadan Lovgivning gennem saa mange Aar.

Naar den højtærede Minister dernæst ironiserede over min Bemærkning om, at der ikke var ført en konstruktiv Landbrugs-politik, og mente, at det ikke var klaret med at sige dette, saa er det naturligvis rigtigt, at det ikke er klaret med at *sige* det. Men jeg kunde meget vel give den høje Regering Anvisninger om, hvordan en kon-